

Strategiakauden 2017–2021 arviointi

Valtuustoseminaari
4.–5.2.2021

Liisa Pohjolainen
toimialajohtaja, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Helsinki

Onnistumiset ja haasteet kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

	Onnistumiset	Haasteet ja kehittämiskohteet	Muutosmittarit
Maailman toimivin kaupunki	<ul style="list-style-type: none"> Toimiala tarjoaa vetovoimaiset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lähipalvelut, jotka muodostavat yhtenäisen opinpolun 	<ul style="list-style-type: none"> Turvalliset ja terveelliset tilat 	<p>Varhaiskasvatuksen osallistumisaste 2017 90,4 % → 2020 93,0 %</p> <p>Lähikoulun valinneet 1. luokkalaiset 2017 86 % → 2020 92,2</p> <p>Erityisen tuen oppilaat lähikoulussa 66 % → 75 %</p>
Kestävän kasvun turvaaminen kaupungin keskeisin tehtävä	<ul style="list-style-type: none"> Eriarvoisuuden vähentäminen ja syrjäytymisen ehkäisy Hyvät oppimistulokset Koko kaupunki oppimisen ja työnteon ympäristönä 	<ul style="list-style-type: none"> Syrjäytymisen ehkäiseminen vaatii toiminnan ja mind setin muutosta kaikissa kaupungin palveluissa 	<p>Ammatillisen koulutuksen negatiivisesti keskeyttäneet 2019 8,4 % → 2020 12,7 %</p>
Uudistuvat palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Opetuksen digitalisaatio Kielten opetuksen laajentaminen ja kielitietoisuuden lisääminen Asiakaskokemus 	<ul style="list-style-type: none"> Keskeiset digitaaliset järjestelmät kankeita ja vanhanaikaisia 	<p>Asiakaskokemuksen kokonaistyytyväisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> 5,6 (asteikko 1-7)
Vastuullinen taloudenpito hyvinvoivan kaupungin perusta	<ul style="list-style-type: none"> Yksikkökustannukset lähelle muiden suurten kaupunkien keskiarvoja 	<ul style="list-style-type: none"> Miten turvataan palveluiden laatu heikentyneessä taloustilanteessa 	<p>Varhaiskasvatus: Helsinki 10 265 €/ Kuusikko 10 417 €</p> <p>Perusopetus: Helsinki 9 606 €/ Kuusikko 9 078 €</p> <p>Lukiokoulutus: Helsinki 8 043€/ Kuusikko 7 483 €</p>

**Kasko toteuttaa
strategiaa uudistamalla
toimintaa ja
toimintakulttuuria.**

Kaskossa Uudistumisen pulssi ja Kunta10 -tulokset erinomaiset

Kunta10 strategiamittarit: Kaikki tulokset parantuneet

Ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin töissä

34,5 % ↓

2018 39,6 %

Työyhteisössä on sosiaalista pääomaa

3,91 ↑

2018 3,81

Kokee muutokset työssä myönteisiksi

36,7 % ↑

2018 33,6 %

Päätöksenteko koetaan oikeudenmukaiseksi

3,37 ↑

2018 3,23

Työn hallinta

3,84 ↑

2018 3,82

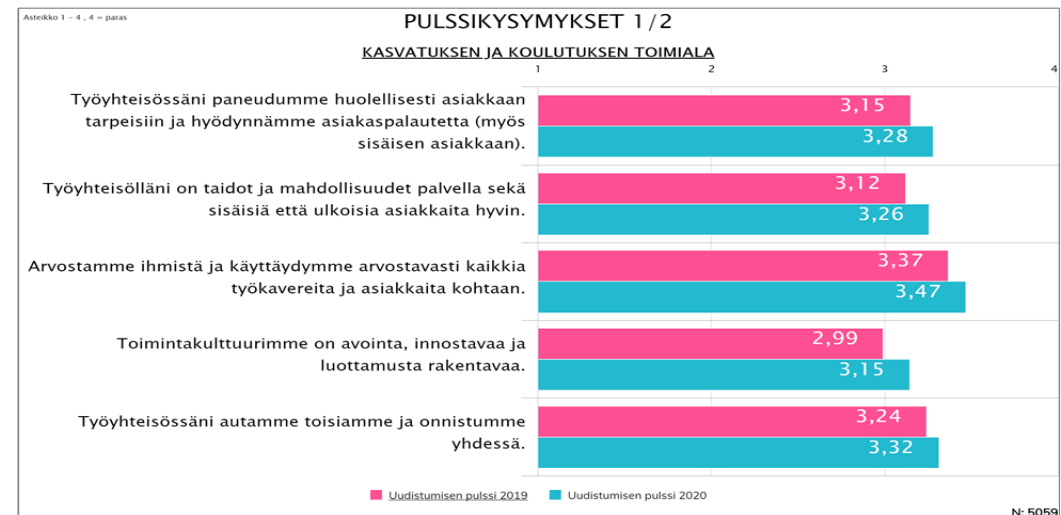
Suosittelisi työnantajaa ystävälleen

81 % ↑

2018 71,9 %

Uudistumisen pulssi

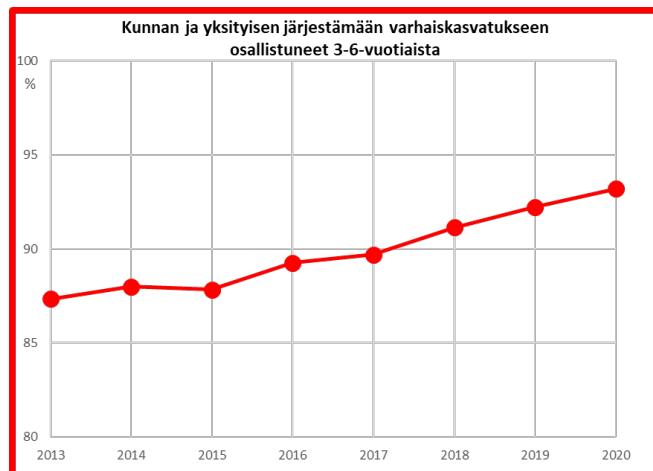
- Kaskon kokonaistulokset parantuivat vuonna 2020 toimialoista kaikkein eniten ja ylittävät nyt kaupungin keskiarvon.
- Kehitys on ollut erityisen vahvaa toimintakulttuurissa sekä asiakaskokemuksessa.
- Selkeänä vahvuutena Kaskossa on edelleen toisia arvostava kulttuuri.

Maailman toimivin kaupunki

Varhaiskasvatus ja perusopetus lähipalveluna muodostavat yhtenäisen opinpolun

- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousut 2017: 90,4 % → 2020: 93,0 %
- Lähikoulun valinneiden 1. luokkalaisten osuus nousut 2017: 86 % → 2020: 92,2
- Erityisen tuen oppilaat opiskelevat lähikoulussa aiempaa useammin 66 % → 75 %

Helsinki

HAASTEET

Turvalliset ja terveelliset tilat

- sisäilmaongelmat, rakentamisen laatu, tilahankkeiden, korjausten ja perusparannusten aikataulut sekä palvelu- ja tilaverkon epätasapaino
- kunnossapidon haasteet
- aiheuttavat lisäkustannuksia sekä toiminnan hankaloitumista

Kestävän kasvun turvaaminen

Kasvatus ja koulutus luovat hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä

Helsingissä opetuksen laatu ja oppimistulokset hyviä

- 1. lk matemaattisten ja kielellisten taidot: Helsingissä 6 % yli valtakunnallisen keskitason osaavia oppilaita.
- 7. lk A-englanti: helsinkiläisistä tytöistä ja pojista 82 % ylsi vähintään hyvän osaamisen tasoon.

Mukana-ohjelma tiivistänyt yhteistyötä ja edistänyt toiminnan systemaattisuutta.

Haasteet

Ammatillisen koulutuksen keskeytti vuonna 2020 selvästi aikaisempaa useampi nuori (2019: 8,4% → 2020: 12,7,5). Vaatii systemaattista ja pitkäkestoista panostusta ja tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Helsinki

Mukana-ohjelma

Onnistumisia

- Systeminen muutos saatu alkuun
- Toimialojen välinen yhteistyö parantunut
- Lapsiperheet saavat tarvitsemansa tuen aiemmin (mm. Lapset SIB)
- Henkilöstön osaamista lisätty: joustavat opetusjärjestelyt, neuropsykiatrisesti oireilevien lasten tukeminen, rasismiin puuttuminen ja ääriajattelun kitkeminen

Haasteita

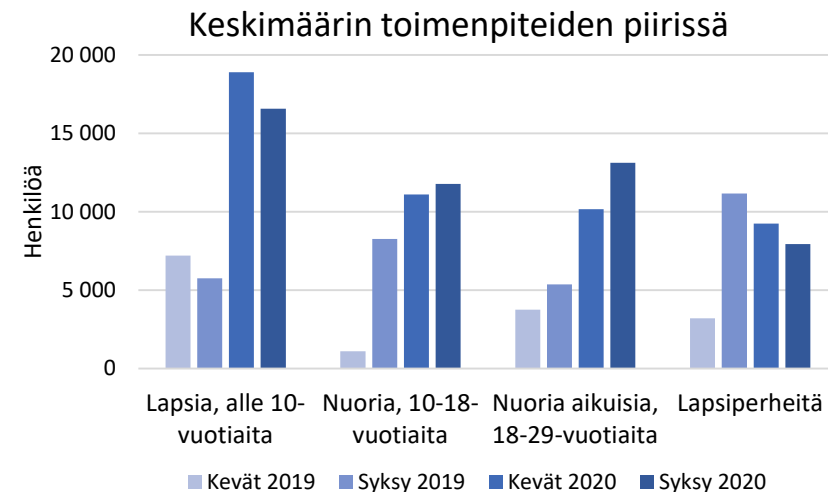
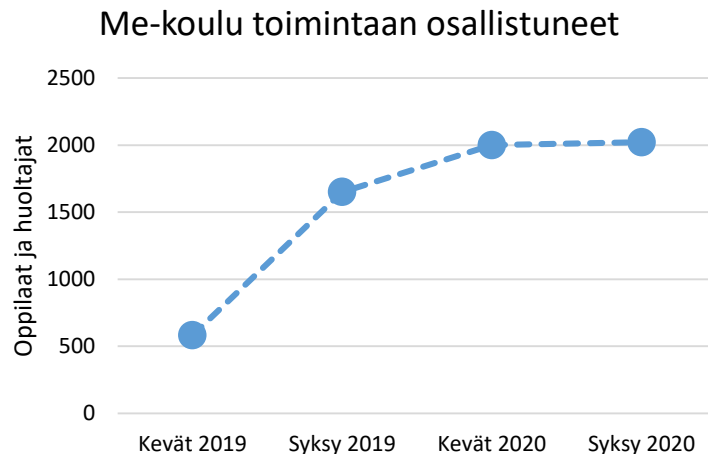
- Syrjäytymisen ehkäiseminen vaatii toiminnan ja mind setin muutosta kaikissa kaupungin palveluissa, koko henkilöstössä
- Eriarvoistuminen on kasvanut koronan vuoksi entisestään
- Ennaltaehkäisevässä työssä vaikutusten osoittaminen lyhyellä aikavälillä ei ole mahdollista.
- Käsitys syrjäytymisen mekanismeista on moninaista.

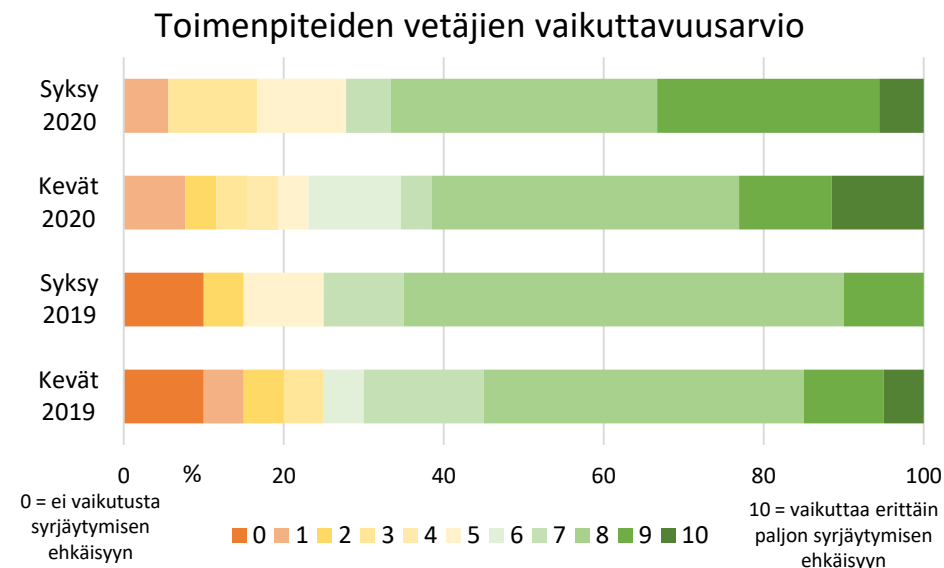
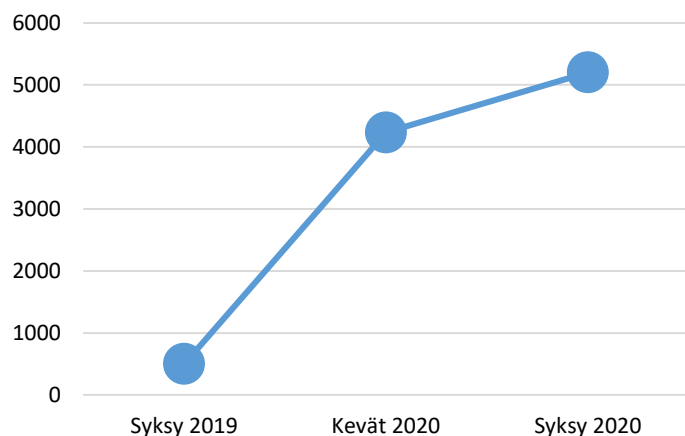
Esimerkkejä Mukana-ohjelman toimenpidemittareista

Kielitietoisuuden, ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen ja rasismien tunnistamisen ja puuttumisen koulutuksiin osallistuneet (2019-2020):

5 093 kaskon työntekijää
72 % tavoitteesta

Harrastamisen alueellisiin kokeiluihin osallistuneet lapset

Ratkaistujen vaikeiden kiusaamistapausten osalliset K-O-toiminnassa 2017-2020

Mukana-ohjelman vaikuttavuusmittarit

Kestävän kasvun turvaaminen

Koko kaupunki oppimisen ja työnteon ympäristönä

- Tavoite muuttanut ajattelua **oppimisesta ja toiminnasta**
- Koululaisten **maksuton joukkoliikenne** vuoden 2019 alusta lisännyt onnistumista ja mahdollisuuksia
- **Digiratkaisujen** hyödyntäminen ollut onnistumisessa keskeisenä.
- **Kulttuuripolku** otettu käyttöön 2020 tiiviissä yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ja muiden toimijoiden kanssa

Uudistuvat palvelut

Opetuksen digitalisaatiossa onnistuttu

- Digitaalisten ratkaisujen vahva kytkeminen pedagogiikan ja toiminnan uudistamiseen → etäopetukseen siirtyminen vahvasti, että onnistuttu
- Kokonaisvaltainen laitteiden, koneiden ja infran uudistaminen
- Henkilöstön koulutukseen panostaminen
- Käytössä pilvipohjaiset oppimisympäristöt: Microsoft 365, itsLeraning ja Google Apps

Haasteet

Monet keskeiset järjestelmät kankeita ja vanhanaikaisia, eivätkä taivu nykytarpeisiin (esim. henkilöstö-, oppilas- ja opiskelijahallintajärjestelmät)

Uudistuvat palvelut

Asiakaskokemustietoa kerätään systemaattisesti ja tulosten mukaan asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä

Kokonaistyytyväisyys	asteikko 1-7
Varhaiskasvatus (huoltajat)	6,3
Perusopetus (oppilaat ja huoltajat)	6,1
Lukiokoulutus (opiskelijat ja huoltajat)	5,8
Ammatillinen koulutus (opiskelijat ja huoltajat)	5,2
Vapaa sivistystyö	6,2
Hallinto- ja tukipalvelut	4,2
YHTEENSÄ	5,6

Asiakkaat tyytyväisiä:

- läsnä oleviin ja lasten tarpeet huomioiviin aikuisiin
- lasta ja huoltajaa arvostavaan kohtaamiseen
- yhteistyöhön kodin ja päiväkodin/koulun välillä
- opetuksen monipuolisuuteen
- opinnot valmistavat hyvin työelämään ja tulevaisuuteen

Asiakkaiden kokonaistyytyväisyys 5,6

Uudistuvat palvelut

Kielten opetus laajentunut ja kielitietoisuus lisääntynyt

- Joka vuosi 6000 ekaluokkalaista aloittaa varhennetun A1-kielen
- Englanninkielisen opetuksen paikkamäärä kaksinkertaistettu
- A2-kielen opiskelu aikaistettu alkamaan 3. luokalta
- Kiinan kielen tarjontaa lisätty perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa
- Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tarjolla englanninkielistä koulutusta

Kielitietoisuus keskeistä ja sitä vahvistettu kouluttamalla henkilöstöä kaikissa koulutusmuodoissa.

Helsinki

Vastuullinen taloudenpito

Yksikkökustannuksemme lähentyneet muiden suurten kaupunkien keskiarvoja

- **Varhaiskasvatuksessa** kaupungin omien päiväkotien kustannukset keskiarvoa pienemmät
Helsinki 10 265 €/ Kuusikko 10 417 €
- **Perusopetuksen** kustannukset pienentyneet, vaikka Helsingissä vähimmäistuntimäärän ylittävää opetusta (mm. A1 -kieli) ja tilakustannusten osuus 30 %
Helsinki 9 606€/ Kuusikko 9 078€
- **Lukion** kustannukset laskeneet, vaikka opetustarjonta laajentanut ja Helsingillä kahdeksan valtakunnallisen erityistehtävän saanutta lukiota
Helsinki 8 043€/ Kuusikko 7483 €

Haasteet

- Miten turvataan **laadukkaat ja monipuoliset** palvelut jatkossa taloustilanteen heikentyessä?
- **Oppivelvollisuuden laajentaminen** saattaa lisätä ulkopaikkakuntalaisten hakeutumista Helsingin vetovoimaisiin lukioihin, joka nostaa keskiarvoja

Korona lisännyt oppimisvajetta sekä lasten ja nuorten pahoinvointia

- Oppimis- ja osaamisvajetta on kasautunut etenkin oppijoilla, joilla jo ennestään oppimisen haasteita.
- Nuorten mielenterveysongelmat lisääntyneet, sosiaalinen pahoinvointi näkyy esim. opiskelijahuollon asiakasmäärän kasvuna.
- Henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen merkityksellisistä pitkittyvässä tilanteessa ja reagoimisessa päivittäin muuttuvaan toimintaympäristöön.

**Miten varmistamme, että kaikki lapset ja nuoret pysyvät mukana?
Vaatii systemaattista ja pitkäjänteistä panostusta tulevina vuosina.**